

Jómódú református nemesi család gyermeke, korán árvaságra jut. A debreceni kollégiumban tanul, Descartes és Kant nagy hatással van rá, példaképe ekkor Csokonai.

1808-tól áll kapcsolatban Kazinczyval, ekkor küldte el neki verseit. 1810-ben Pesten joggyakornok, itt ismerkedik meg Szemere Pállal, akivel együtt küzd a nyelvújításért, majd folyóiratot szerkesztenek *Élet és Literatura* (ld. mai *Élet és Irodalom*) címmel. (Szemerének köszönhetjük *irodalom* szavunkat, az addig használt latin *literatura* helyett.)

1812-ben otthagyja az ügyvédi pályát, mert megrendül a bizalma a jogban(!); visszaköltözik családi birtokára, Csekére; megyei hivatalt, aljegyzőséget vállal. Visszavonultságából egyszer lép ki hosszabb időre, az 1832-36-os pozsonyi országgyűlésen Szatmár megye képviselőjeként vesz részt. A liberális (omg!!) ellenzék befolyásos szónoka (*A magyar nyelv ügyében; Az örökös megváltás tárgyában*); a szabadelvű ellenzék meggyengülése után a képviselőség is erkölcsileg vállalhatatlanná(!!!) válik számára.

Az Akadémia (akkor Magyar Tudós Társaság) 1830-ban választja tagjává.

Családot nem alapított; Ádám öccse halála után annak fiának, Kálmánkának (2 évesen árvul el) gyámja; hozzá íródott a *Parainesis*. Később Kálmán a márciusi ifjak köréhez tartozott, 1849-ben Komárom váránál vesztette életét.

Kölcsey a reformkor

- **hazafias költészetének** fő alakja: a nemzetben véli az eszményi közösség megalkothatóságát;
- irodalom- (mű)**kritikai írásai** (Csokonairól, Berzsenyiről) nagy jelentőségűek, (névéhez fűződik az első magyar plágiumper, az Iliász-pör);
- a **szónoki beszéd** kiváló művelője (országgyűlési beszédek, emlékbeszédek – Kazinczyról, Berzsenyiről, ugye);
- számos **történetbölcséleti tanulmánya** közül feltétlenül megemlítendő a *Mobács*, a *Nemzeti hagyományok* és a *Parainesis Kölcsey Kálmánhoz*.

Ismerendő szövegek

Költészetéből

Elfojtódás
Himnusz
Vanitatum vanitas
Huszt
Emléklapra
Zrínyi dala
Zrínyi második éneke

Prózájából (a szgy.-beli részletek)

Nemzeti hagyományok
Országgyűlési napló
Parainesis Kölcsey Kálmánhoz

Kérdések a Zrínyi-versekhez

<i>Zrínyi dala (éneke; Szobránci dal)</i>	<i>Zrínyi második éneke</i>
1. Ki/kik szólal/nak meg a versben?	1. Ki/kik szólal/nak meg a versben?
2. Monológként vagy dialógusként olvasod a költeményt?	2. Monológként vagy dialógusként olvasod a költeményt?
3. Mík a páros és páratlan sorszámú versszakok közös motívumai?	3. Kihez, miért könyörög a ptl. sorszámú versszakok beszélője?
4. Milyen Himnusz-allúziókat észlelsz?	4. Teljesíthetők a kérések? Akár igen, akár nem: miért?
5. Miként teremthető kapcsolat e vers és Zrínyi epósza között?	5. Mi a mondatok modalitásrendje?
	6. Milyen intertextuális kapcsolódásokat érzékelsz?
	7. Mely nemzeti szimbólumunkat idézi meg?